

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการเรียนรู้ที่มีผลทำให้ผู้รับการฝึกทักษะฝีมือและผ่านเกณฑ์การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน หาวิธีการในการหางานทำของผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จและสังเคราะห์รูปแบบกระบวนการเรียนรู้และการหางานทำของผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจงประกอบด้วย ผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จ จำนวน 14 คน ครูฝึกฝีมือแรงงาน จำนวน 7 คน ผู้ปกครองของผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จจำนวน 14 คน เพื่อนร่วมสาขาช่าง จำนวน 7 คนและเจ้าของสถานประกอบการจำนวน 7 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในพื้นที่จังหวัดหนองคาย และผู้วิจัยได้ดำเนินการด้วยตนเองและผู้ช่วยผู้วิจัยจำนวน 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลคือการจัดการสนทนาเฉพาะกลุ่มเพื่อให้ทราบรูปแบบการเรียนรู้ของผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จ และชุดแบบสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนร่วม ในการเรียนรู้ของผู้รับการฝึก นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และนำเสนอโดยวิธีพรรณนาวิเคราะห์

สรุปผล

การศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จจากศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดหนองคาย ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังนี้

1. กระบวนการเรียนรู้ที่มีผลทำให้ผู้รับการฝึกมีทักษะฝีมือและผ่านเกณฑ์การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน มีกระบวนการเรียนรู้คือ

1.1 การเรียนรู้จากเอกสารและหนังสือตำราประกอบการฝึก เพราะเอกสารและหนังสือตำราประกอบการฝึก เป็นแหล่งความรู้ที่สามารถศึกษาและทำความเข้าใจได้อย่างต่อเนื่องและมีรายละเอียดที่ชัดเจนมากที่สุด ซึ่งผู้รับการฝึกได้เรียนรู้กับรายวิชาทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สามารถสร้างความเข้าใจเพื่อนำไปใช้ในการฝึกได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

1.2 การเรียนรู้จากครูผู้สอนโดยตรง คือการเรียนรู้ที่ต้องตั้งใจฝึกและมีความอดทน ขยันเข้าฝึกตรงต่อเวลา ปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ โดยได้รับความรู้และประสบการณ์โดยตรงจากครูผู้สอนการแก้ปัญหาโดยการขอคำปรึกษาและแนะนำจากผู้สอน โดยตรงซึ่งคอยดูแลให้ความใกล้ชิดตลอดระยะเวลาในการฝึก

1.3 การเรียนรู้จากเพื่อนร่วมสาขาช่าง คือวิธีการเรียนรู้ที่มีการเรียนรู้ร่วมกันและถ่ายทอดประสบการณ์ของเพื่อนร่วมสาขาช่างทำให้ผู้รับการฝึกสามารถขอคำแนะนำปรึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาในการฝึกทักษะได้ ซึ่งการเรียนรู้จากเพื่อนร่วมสาขาช่างหรือเพื่อนร่วมงานที่ถ่ายทอดประสบการณ์ระหว่างการฝึกปฏิบัติซึ่งเอกสารหนังสือตำราอาจไม่เพียงพอที่จะใช้แก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ ทำให้เพื่อนร่วมสาขาช่างมีส่วนสำคัญในการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างฝึกเป็นรูปแบบการเรียนรู้ร่วมกัน ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยในการทำงาน การแบ่งงานในการทำกิจกรรม 5 ส.การบำรุงรักษาเครื่องมือก่อให้เกิดความรู้รักสามัคคี ตลอดจนการเรียนรู้ เรื่องการทำงานเป็นทีม

1.4 การเรียนรู้จากกวีร์ฝึกในกิจการ(การฝึกงานในสถานประกอบการ) คือ การเรียนรู้ในการฝึกปฏิบัติงานจริงในสถานประกอบการ โดยการฝึกประสบการณ์เพิ่มเติมอย่างครบถ้วนเหมือนกับการเรียนรู้ในสถานศึกษา ซึ่งผู้รับการฝึกได้เรียนรู้สภาพการทำงานที่แท้จริงการแก้ปัญหาต่างๆ การสร้างความคุ้นเคยกับเพื่อนร่วมงานและเจ้าของสถานประกอบการ การพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทำให้ผู้รับการฝึกมีความรู้และประสบการณ์ได้อย่างถูกต้องเพราะมีทักษะฝีมือความชำนาญเพิ่มขึ้น ซึ่งการฝึกในกิจการตลอดระยะเวลา 2 เดือนผู้รับการฝึกได้รับการสนับสนุนจากเจ้าของสถานประกอบการ ได้ฝึกปฏิบัติเรียนรู้วิธีการทำงานรวมทั้งเทคนิควิธีการต่างๆที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

1.5 การเรียนรู้โดยการรับงานมาทำ คือ การเรียนรู้ที่ผู้รับการฝึกสามารถนำความรู้พื้นฐานช่างที่ฝึกมาระยะเวลาหนึ่งเริ่มมีความรู้ และการคิดใฝ่หาความรู้เพื่อที่จะสะสมประสบการณ์ ซึ่งผู้รับการฝึกหลายคนรับงานมาทำเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมและสร้างรายได้เสริมซึ่งเป็นส่วนในการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะให้เกิดความชำนาญโดยการหล่อหลอมองค์ความรู้ ที่ฝึกมาสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการเพิ่มและพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ซึ่งมีประสิทธิภาพมาก เนื่องจากเป็นการฝึกในด้านกาให้บริการการแก้ปัญหา

การฝึกประกอบธุรกิจส่วนตัวได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งอาจจะไม่มีในหนังสือตำราเรียนโดยตรง เป็นการปรับเปลี่ยนวิธีการเรียนและการดำเนินชีวิตให้สอดคล้องกับช่วงเวลาการฝึก ต้องเป็นคนที่มีความรับผิดชอบสูง ขยัน อดทน และสร้างทัศนคติที่ดีในการทำงาน ตลอดจนมีการวางแผนการสร้างความเข้าใจและลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง เช่น การใช้เครื่องมือเครื่องจักรและการปฏิบัติตามกฎระเบียบของความปลอดภัยในการทำงาน กระบวนการเรียนรู้ ทำให้ผู้รับการฝึกเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด สามารถเรียนรู้ได้ จากการได้ยิน การได้สัมผัส การได้อ่าน การใช้เทคโนโลยีซึ่งเป็นการเรียนรู้ด้วย ประสบการณ์ที่มีอยู่ แต่การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ตรงและฝึกนำเสนอ โดยการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน การเรียนรู้ของผู้รับการฝึกมีลักษณะการเรียนรู้ที่ใช้ประสบการณ์ผสมผสานในการเรียน ความคาดหวังในสิ่งที่เรียนจะเป็นประโยชน์ในชีวิตและการทำงาน การนำประสบการณ์ที่สะสมมาแก้ปัญหาและประยุกต์ใช้งาน สามารถวิเคราะห์แก้ปัญหาตรวจสอบได้ตลอดจนการสังเคราะห์นำส่วนต่างๆมาบูรณาการ เป็นรูปแบบใหม่ได้ ความต่อเนื่องในวิชาทักษะ ต้องเปิดโอกาสให้มีการ ฝึกประสบการณ์ วิชาชีพบ่อยๆ ผู้รับการฝึกที่ได้ใช้ประสบการณ์ได้ในสถานการณ์ต่างๆ ประสบการณ์เรียนรู้ จึงเป็นแบบแผนของปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้รับการฝึกกับสภาพแวดล้อม

2.วิธีการในการหางานทำ ของผู้รับการฝึกที่ได้งานทำมีวิธีการดังนี้คือ

2.1 จากป้ายประชาสัมพันธ์การรับสมัครงานและสื่อสารมวลชนต่างๆที่ส่งข้อมูลให้ ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดหนองคาย สำนักงานจัดหางานจังหวัด สำนักงานจัดหางาน เอกชนและบริษัทต่างๆที่ต้องการ ได้แรงงานที่มีทักษะฝีมือ ส่งข้อมูลมาเพื่อให้ผู้รับการฝึก ได้มีการตัดสินใจในการสมัคร จากวิธีการนี้ผู้รับการฝึกส่วนมากใช้เป็นฐานข้อมูลประกอบ ในการสมัครงานเพราะเป็นแหล่งงานที่ค่อนข้างมั่นคงและเป็นข้อมูลที่รับสมัครเฉพาะ ผู้ที่ผ่านการฝึกและทดสอบผ่านเกณฑ์การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน จากกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

2.2 จากการตั้งใจฝึกในกิจการ (การฝึกงานในสถานประกอบการ) ซึ่งการได้งาน ทำของผู้รับการฝึกลักษณะนี้เจ้าของสถานประกอบการมีลักษณะการเลือก ดังนี้ ความตั้งใจ การศึกษาและการฝึกอบรม ทักษะฝีมือ การแต่งการบุคลิกภาพ การเข้ากับคนอื่น ได้การทำงานเป็นทีม ทักษะการสื่อสาร และความรับผิดชอบต่อความมีวินัย เป็นต้น การได้งานทำ

ลักษณะเช่นนี้ผู้รับการฝึกสามารถแสดงความสามารถด้านทักษะฝีมือในการทำงานได้ตลอดระยะเวลา 2 เดือนตามหลักสูตร ที่ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดหนองคาย ส่งฝากฝึกในสถานประกอบการซึ่งเปรียบเสมือนเป็นการทดลองปฏิบัติงาน และผู้รับการฝึกได้นำเสนอและแสดงฝีมือตนเองให้เจ้าของสถานประกอบการยอมรับ เป็นผลให้ผู้รับการฝึกได้งานทำ (อัจฉริยะ จำปาสม. 2548: สันทนาเฉพาะกลุ่ม)

2.3 จากการประกอบอาชีพส่วนตัว ผู้รับการฝึกส่วนใหญ่วางแผนการประกอบอาชีพส่วนตัวเป็นการเปิดร้านเพื่อรับงานมาทำ มีอิสระในการทำงานและมีความทะเยอทะยานสูง เพื่อให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งการได้งานทำเป็นกิจการส่วนตัว เกิดขึ้นจากการที่ได้ฝึกในกิจการได้มีการเรียนรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ มองเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพที่ประสบความสำเร็จ (สัญญา ถิ่นมะเขี้ยว. 2548: สันทนาเฉพาะกลุ่ม)

2.4 จากการชักชวนและการติดต่อจากเพื่อนและญาติพี่น้อง ซึ่งการได้งานทำลักษณะเช่นนี้อาจต้องมีความคุ้นเคยกันเป็นการส่วนตัวและสามารถเข้าถึงเจ้าของสถานประกอบการ โดยการนำเสนอและชี้แนะข้อเด่นหรือจุดแข็งของผู้รับการฝึก เพื่อประกอบการตัดสินใจในการรับเข้าทำงาน (กัมกริช บุญสาย. 2548: สันทนาเฉพาะกลุ่ม)

3. การสังเคราะห์รูปแบบการเรียนรู้และการหางานทำของผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จ นั้นสรุปได้ดังนี้

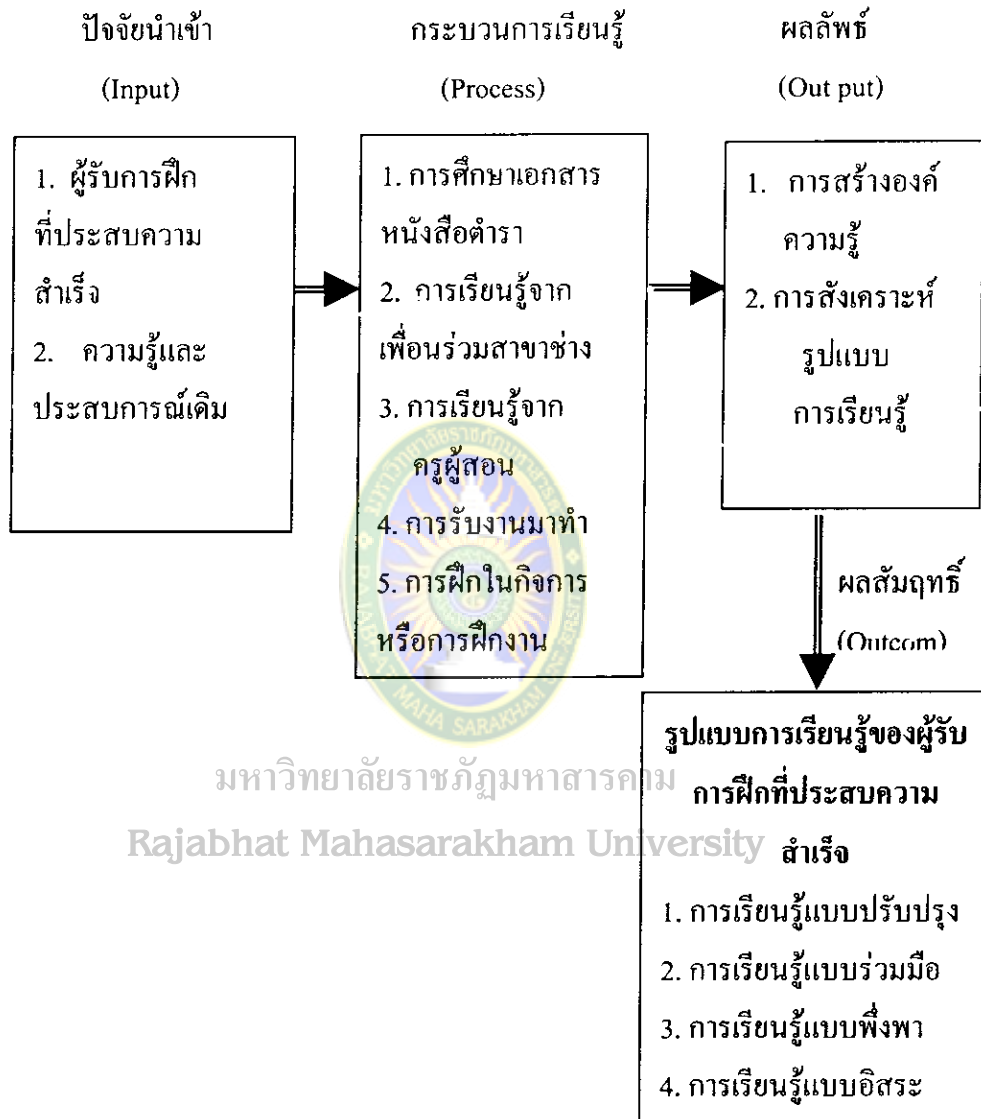
ก่อนเข้ารับการฝึก ผู้รับการฝึกมีความรู้และประสบการณ์เดิมมาบ้างและมีรูปแบบการเรียนรู้โดยการปรับเปลี่ยนด้านลักษณะพฤติกรรม การมีปฏิสัมพันธ์ การปรับตัว และการปรับทัศนคติที่ต่อการเรียนรู้ ที่มีระหว่างผู้รับการฝึก ครูฝึกฝีมือแรงงาน เพื่อนร่วมสาขาช่างและเพื่อนร่วมงานที่ฝึกงานในสถานประกอบการ ผู้ปกครองและเจ้าของสถานประกอบการซึ่งผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จในแต่ละสาขาช่างมีรูปแบบการเรียนรู้ที่คล้ายคลึงกันคือ 1.) การเรียนรู้แบบปรับปรุง เป็นการเรียนรู้ที่ผู้รับการฝึกส่วนใหญ่มีแนวคิดที่จะหาความรู้และประสบการณ์โดยการลงมือปฏิบัติ ชอบทดลอง โดยการรับงานมาทำ เพื่อเป็นการลองผิดลองถูกคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยตนเองและชอบทำงานร่วมกับบุคคลอื่นไม่วิตกกังงานที่ได้รับมอบหมายทำอย่างดี และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ทุ่มเทหาวิธีของงานของตนเองชัดเจน เป็นผู้ที่มีจริยธรรม คุณธรรม มีระเบียบวินัย ถือกฎความปลอดภัยในการทำงาน 2.) การเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการเรียนรู้ที่ผู้รับการฝึกสามารถเรียนรู้ได้ดี ด้วยการแสดงออกถึงความคิดเห็น ถ้าพูดกล้าถาม

ให้ความร่วมมือกับครูฝึกฝีมือแรงงาน เพื่อนร่วมสาขาช่าง สามารถทำงานร่วมกับคนอื่น
 ได้ดี มีมนุษยสัมพันธ์ดีจิตใจเอื้อเฟื้อ มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม 3.) การเรียนรู้แบบพึ่งพา
 เป็นลักษณะการเรียนรู้ ที่ผู้รับการฝึกมีความอยากรู้ อยากเห็น ชอบศึกษาค้นคว้าหาแหล่ง
 ความรู้เพิ่มเติมเสมอ ด้านการใช้เทคโนโลยีเครื่องมือเครื่องจักร เหมาะสำหรับการเรียนรู้ใน
 การฝึกทักษะฝีมือวิชาช่างซึ่งเป็นการเรียนรู้ด้านทฤษฎีน้อย เน้นด้านการปฏิบัติ
 ซึ่งผู้รับการฝึกได้ฝึกการสังเกต เพื่อนร่วมสาขาช่าง ครูฝึกฝีมือแรงงาน โดยตรง เป็นแหล่ง
 ความรู้ การทดลองทำเพื่อให้เกิดความชำนาญและสร้างองค์ความรู้และการเรียนรู้
 4.) การเรียนรู้แบบอิสระ เป็นการเรียนรู้ที่ผู้รับการฝึกชอบคิดชอบทำ ในสิ่งต่างๆเพื่อสร้าง
 องค์ความรู้และประสบการณ์ด้วยตนเอง รับฟังความคิดเห็นของบุคคลอื่น เปิดใจกว้าง
 มั่นใจในการกระทำของตน ดังแผนภูมิต่อไปนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

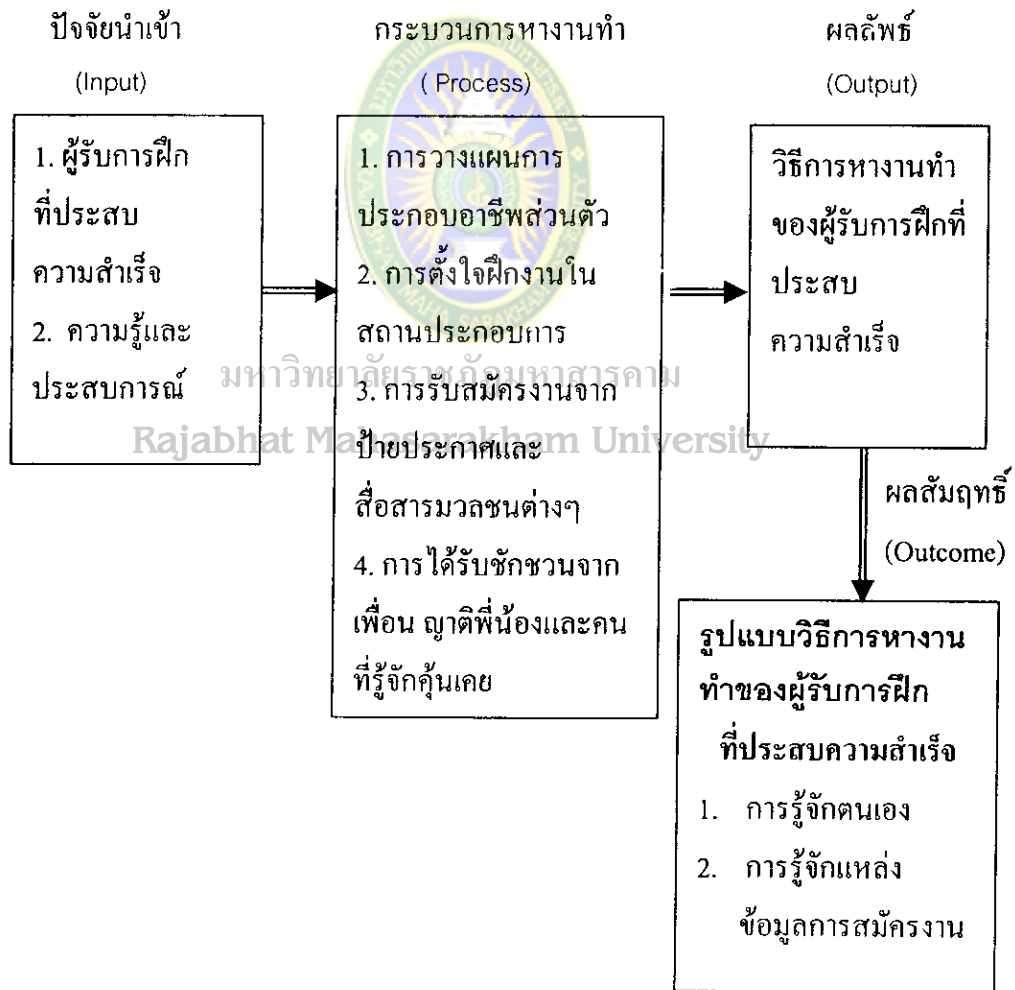
Rajabhat Mahasarakham University

แผนภูมิที่ 7 แสดงรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ของผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จ

และวิธีการหางานทำของผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จจากศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดหนองคาย จากการสังเคราะห์วิธีการหางานให้ได้งานทำนั้น ได้มีวิธีการวางแผนหลังการสำเร็จการฝึก คือ การเตรียมความพร้อม และการสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อทำให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น 1.) การรู้จักตนเอง ผู้รับการฝึกต้องรู้จักการประเมินตนเองจากประสบการณ์ต่างๆที่ผ่านมาและการทดสอบ การวางแผนการประกอบอาชีพส่วนตัว การเอาใจใส่การตั้งใจในการฝึกงาน หรือฝึกในกิจการ

ความมีระเบียบวินัย รับผิดชอบเอาใจใส่การทำงาน ขยันอดทนต่อหน้าที่การงาน สนใจซักถามเรื่องราวต่างๆเกี่ยวกับงานที่ฝึก ซึ่งจะมีผลต่อการสำเร็จของงานและการได้งานทำ 2.) การรู้จักแหล่งข้อมูลการสมัครงาน ผู้รับการฝึกได้รับการติดต่อจากเพื่อน ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลที่รู้จักมักคุ้น จากครูผู้สอน จากป้ายประกาศการรับสมัครงานที่ส่งมายังสถานศึกษา สำนักงานจัดหางานจังหวัด สำนักงานจัดหางานอำเภอทั่วประเทศ ประกาศทางสื่อมวลชนต่างๆ ดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 8 แสดงรูปแบบวิธีการทำงานทำของผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จ

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัย การศึกษารูปแบบการเรียนรู้ของผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จ จากศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดหนองคายที่ใช้รูปแบบการเรียนรู้ตามแนวคิดของทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้โดยการคิดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้รับการฝึก โดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในการสร้างการเรียนรู้อย่างแท้จริงได้โดยการลงมือปฏิบัติ การสรุปด้วยตนเองตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์ร่วม การประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุรางค์ ไคว์ตระกูล(2535: 135) ซึ่งสรุปได้ว่าการเรียนรู้ต้องมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งเป็นผลเนื่องจากประสบการณ์ที่คนเรามีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมหรือการฝึกหัดรวมทั้งการเปลี่ยนปริมาณความรู้ของผู้เรียน

กระบวนการเรียนรู้ที่มีผลทำให้ผู้รับการฝึกมีทักษะฝีมือและสามารถทดสอบผ่านเกณฑ์การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานตลอดจนวิธีการหางานทำได้นั้น ผู้รับการฝึกต้องมียุทธศาสตร์ความรู้เดิมและศึกษาความเข้าใจต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความชัดเจนในรายละเอียดการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ ซึ่งมีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับวิธีการเรียนสอนซึ่งเป็นธรรมชาติของผู้รับการฝึกเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ได้ผลสัมฤทธิ์ที่ดีทำให้เกิดประสบการณ์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตซึ่งสอดคล้องกับ มาลินี จุฑะรพ (2537: 58-59) ได้กล่าววาทธรรมชาติของการเรียนรู้มี 4 ชั้น ตอนคือ 1.) ความต้องการของผู้เรียน ซึ่งผู้เรียนอยากทราบอะไรเมื่อผู้เรียนต้องการอยากรู้อยากเห็นเป็นสิ่งขั้วให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ 2.) สิ่งเร้า ที่น่าสนใจ ก่อนที่จะเรียนรู้ได้จะต้อง มีสิ่งเร้าที่น่าสนใจ และนำสัมผัสสำหรับมนุษย์ ทำให้มนุษย์ค้นรบนขนขวายและใฝ่ใจที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่น่าสนใจนั้น 3.) การตอบสนอง เมื่อมีสิ่งเร้าที่น่าสนใจ และนำสัมผัสโดยใช้ประสาทสัมผัสต่างๆเช่น ดาตุ หูฟัง ลิ้นชิม จมูกดม ผิวหนังสัมผัสและสัมผัสด้วยใจเมื่อได้ประสานความเข้าใจด้วยกันมีการเปรียบเทียบและคิดอย่างมีเหตุผล 4.) การได้รับรางวัล ภายหลังจากการตอบสนองมนุษย์อาจเกิดความพึงพอใจ ซึ่งเป็นกำไรชีวิตอย่างหนึ่ง จะได้นำไปพัฒนาคุณภาพชีวิต เช่น การเรียนวิชาชีพชั้นสูงจนไปสามารถออกไปประกอบอาชีพชั้นสูงได้ นอกจากนี้การที่ผู้รับการฝึกยังมีรูปแบบการเรียนรู้หรือกลวิธีการเรียนรู้โดยการสร้างองค์ความรู้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของตนเองนั้น ต้องมีวิธีการเรียนรู้โดยการรับงานมาทำเพื่อสร้างประสบการณ์ถือว่าฝึกเป็นครูทำซ้ำกันบ่อยครั้งเพื่อให้เกิดความชำนาญ โดยการสังเกตพิจารณาและการลงมือกระทำตามขั้นตอนในการปฏิบัติงานโดยการนำเอาความสามารถทางสติปัญญาใช้ในการแก้ปัญหา

ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของ เชียร์ศรี วิวารศิริ (2534: 126) ได้กล่าวว่า การเรียนรู้แบบถ้อยคำ เป็นกระบวนการลองผิดลองถูกเรื่อยๆ จนกระทั่งสำเร็จ การเรียนรู้ด้วยการกระทำซ้ำๆ หรือการฝึกหัดอยู่เสมอย่อมทำให้เกิดความคล่องแคล่วชำนาญเป็นผลดีแก่การเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในวิชาที่เกี่ยวกับทักษะ การเรียนรู้โดยการสังเกตพิจารณาโดยอาศัยประสาทสัมผัสสิ่งเร้าเป็นเครื่องช่วยสังเกตพิจารณาการจัดการเรียนรู้ที่ประกอบด้วยเหตุผล การเรียนรู้ด้วยการกระทำลงมือทำเอง โดยไม่มีสิ่งเร้าการเรียนรู้วิธีนี้จะเกิดขึ้นน้อยมากขึ้นอยู่กับ การเสริมแรง การเรียนรู้โดยใช้สติปัญญาเป็นเรื่องของความเข้าใจ ความคิดพิจารณาอย่างลึกซึ้งอาศัยความสามารถทางสมองเป็นสำคัญ

2. การหางานทำของผู้รับการศึกษาที่ได้งานทำนั้นมีรูปแบบและวิธีการ เช่น การได้รับคำแนะนำและชักชวนจากเพื่อนหรือญาติที่อยู่ตลาดแรงงานอยู่แล้วซึ่งการหางานลักษณะนี้เป็นการเข้าสู่ตลาดแรงงานหรือหางานทำได้ง่ายเพราะเป็นการอุปถัมภ์ การหางานทำโดยการศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลการหางานทำ เช่น ป้ายประชาสัมพันธ์ การสมัครงาน ซึ่งผู้รับการศึกษาต้องตัดสินใจในการสมัครและต้องศึกษารายละเอียด คุณสมบัติเฉพาะของตนเอง ได้แก่ ความสามารถทางทักษะฝีมือ การศึกษา ประสบการณ์ บุคลิกภาพในการปรับตัวของตนเอง ตลอดจนการพัฒนาจิตใจและความรู้รอบตัวต่างๆ ส่วนการหางานทำโดยการฝึกในกิจการหรือการฝึกงาน ผู้รับการศึกษามีตั้งใจฝึก เพื่อสร้างโอกาสของตนเองขณะฝึกงานนั้น เป็นโอกาสที่จะได้งานทำมากที่สุด หากผู้รับการศึกษาสามารถที่จะแสดงความรู้ความสามารถ ทักษะฝีมือความตั้งใจ การทำงานร่วมกับคนอื่น ทักษะการสื่อสาร ความรับผิดชอบ และความมีวินัย เจ้าของสถานประกอบการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ที่จะเลือกเข้าบรรจุเข้าทำงาน เพราะเจ้าของสถานประกอบการมีลักษณะการคัดเลือกบุคคลเข้าบรรจุงานดังปัจจัยที่กล่าวข้างต้น การหางานทำได้โดยการประกอบอาชีพส่วนตัวซึ่งการหางานทำในลักษณะนี้ ผู้รับการศึกษาที่จะดำเนินการทางธุรกิจตัวเอง ต้องหมั่นฝึกฝนตัวเองอยู่เสมอ มีการเพิ่มทักษะความชำนาญให้มากขึ้น คิดค้นสิ่งใหม่ๆ วางแผนชีวิตตนเองและวิเคราะห์ตนเองอยู่เสมอ ปรับสถานการณ์ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

3. จากการเรียนรู้ของผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จ ได้นำมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบกระบวนการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบทำให้เกิดการเรียนรู้หรือมีปัจจัยหลายประการ เช่น ผู้รับการฝึก หลักสูตรการฝึกหรือบทเรียน วิธีการสอนและสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งการเรียนรู้เป็นคุณลักษณะที่มีอยู่ในทุกคน บทบาทของผู้รับการฝึกด้านความรับผิดชอบ การวางแผนการตัดสินใจการเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ การชี้นำตนเองในการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมการศึกษากลุ่ม การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ที่มีความรู้ความสามารถใช้สื่อการเรียนรู้ ในการเรียนหรือการฝึกที่จะทำให้อาจารย์สำเร็จได้นั้น ต้องมีผู้อำนวยความสะดวก เช่น ผู้ปกครอง ครูผู้สอน เพื่อนร่วมสาขาช่าง และสถานประกอบการคอยให้เป็นที่แหล่งความรู้ในการฝึกประสบการณ์ การทำงานร่วมกับบุคคลอื่นมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ซึ่งสอดคล้องกับ กิตติพงษ์ วงศ์ทิพย์ (2545: 21-23) ได้จำแนกรูปแบบการเรียนรู้ตามลักษณะและพฤติกรรมของนักเรียนที่แสดงออกในชั้นเรียน ซึ่งมีระบบน่าสนใจคือระบบของกราดา และไรซ์แมน ระบบนี้แบ่งรูปแบบการเรียนรู้ของนักเรียนออกเป็น 6 แบบ คือ 1.) แบบอิสระ (Independent) ลักษณะของนักเรียนแบบนี้คือ ชอบคิดและทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง และจะรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น ๆ ในชั้นเรียน นักเรียนพวกนี้จะตั้งใจเรียนเนื้อหาที่ตัวเองคิดว่าสำคัญ และมั่นใจในความสามารถการเรียนรู้ของตนเองเป็นอย่างมาก 2.) แบบพึ่งพา (Dependent) ลักษณะของนักเรียนแบบนี้คือมีความอยากรู้ อยากเห็นทางวิชาการน้อยมาก จะเรียนรู้เฉพาะที่กำหนดให้เรียน นักเรียนแบบนี้จะมองเพื่อน และครูในชั้นเป็นแหล่งของโครงสร้างความรู้ และเป็นแหล่งสนับสนุนทางวิชาการ (Sources of Structure and Support) และจะเห็นครูเป็นที่พึ่งในเรื่องแนวทางการศึกษาและต้องการให้ ครูบอกว่าควรทำอะไร 3.) แบบร่วมมือ (Collaborative) นักเรียนแบบนี้เป็นคนที่มีความรู้สึกว่าเขา จะสามารถเรียนรู้ได้ดีด้วยการร่วมกันแสดงความคิดเห็นและร่วมกันใช้ความสามารถที่ทุกคนมีอยู่ นักเรียนพวกนี้จะใช้ความร่วมมือกับครูและเพื่อนในกิจกรรมการเรียนการสอนชอบที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น โดยมีความเห็นว่าห้องเรียนเป็นที่ที่เหมาะสมสำหรับการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction) และเรียนรู้เนื้อหาวิชา 4.) แบบหลีกเลี่ยง (Avoidance) ลักษณะของนักเรียนแบบนี้ เป็นพวกที่ไม่ สนใจในเนื้อหาวิชาที่เรียนในชั้นเรียน ไม่ชอบที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกับเพื่อน

และครู ไม่สนใจในสิ่งที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน มีความคิดว่าการเรียนในชั้นเรียน เป็นที่ไม่น่าสนใจ 5.) แบบแข่งขัน(Competitive) ลักษณะของนักเรียนแบบนี้ เป็นคนที่เรียนรู้ด้วยการพยายามทำในสิ่งต่าง ๆ ได้ดีกว่าคนอื่นในชั้นเรียนมีความรู้สึกว่าจะต้องแข่งขันกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนเพื่อจะได้รับรางวัล เช่น คะแนนที่ดีกว่าหรือได้รับคำชมเชยจากครู และคิดว่าการเรียนในห้องเรียนจะต้องมีการแพ้หรือชนะและเขาจะต้องเป็นผู้ชนะเสมอ

6.) แบบมีส่วนร่วม (Participant) ลักษณะของนักเรียนแบบนี้ต้องการเรียน เนื้อหาวิชาและชอบที่จะเรียนในชั้นเรียน มีความรับผิดชอบที่จะเรียนให้ได้มากที่สุดจากชั้นเรียน นักเรียนพวกเรียนจะมีความรู้สึกว่าจะต้องมีส่วนร่วมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ในกิจกรรมในการเรียนการสอนในชั้นเรียน แต่พวกเขาจะมีส่วนร่วมน้อยมากถ้ากิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมนอกหลักสูตรหรือไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนในชั้นเรียน และยังมีส่วนสอดคล้องกับ นรินทร์ บุญชู (2532 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยใช้แบบวัดลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ดัดแปลงมาจาก แบบวัด SDLRS<Self – Directed Learning Scale>From A พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับสูงเพียง 2 ด้าน คือ การเปิดโอกาส ต่อการเรียนรู้ และความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง อยู่ในระดับปานกลาง 6 ด้านเรียงจากมากไปน้อยคือ การมองอนาคตในแง่ดี ความรักในการเรียน มโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถใช้ทักษะ การศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหาและความคิดริเริ่ม อีสาระในการเรียนรู้ ส่วนการศึกษาตัวแปรพบว่า เพศ คณะที่ศึกษา และผลการศึกษา ส่งผลให้นักศึกษามีความแตกต่างกันในเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองส่วนตัวแปรอื่นๆอีก 3 ด้านคือ เหตุผลที่เข้าศึกษา วิธีเรียน และการประกอบอาชีพขณะศึกษา ไม่ส่งผลให้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในเรื่องนี้

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะแนวทางในการเรียนรู้ของผู้รับการฝึกที่ประสบความสำเร็จและสามารถหางานทำได้ของศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดหนองคาย และในการทำวิจัยครั้งต่อไป มีดังนี้ คือ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยพบว่าผู้รับการฝึกต้องมีรูปแบบการเรียนรู้เพื่อให้เกิดทักษะฝีมือและสามารถทดสอบผ่านเกณฑ์การทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน และสามารถหางานทำได้นั้น โดยการศึกษาเอกสาร หนังสือตำรา จากคำแนะนำของครูผู้สอนและการเรียนรู้ร่วมกันกับเพื่อนการเรียนรู้จากการฝึกในกิจการรวมทั้งการเรียนรู้จากการรับงานมาทำเพื่อเพิ่มประสบการณ์ให้มากที่สุด ดังนั้นหน่วยงานต่างๆ จึงควรส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ การเพิ่มทักษะฝีมือของครูผู้สอนเพื่อถ่ายทอดการเรียนการสอนให้ทันสมัยและสร้างรูปแบบกิจกรรมในชั้นเรียนเพื่อให้ผู้รับการฝึกได้เรียนรู้ร่วมกัน

ส่วนวิธีการหางานทำนั้น ต้องมีการเตรียมความพร้อม และความสามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ต้องการรู้จักตนเอง รู้จักการประเมินตนเองจากประสบการณ์ต่างๆ ที่ผ่านมาและการทดสอบ การวางแผน การประกอบอาชีพส่วนตัว การเอาใจใส่การตั้งใจในการฝึกงาน ความมีระเบียบวินัย รับผิดชอบเอาใจใส่การทำงาน ขยันอดทนต่อหน้าที่การงาน สนใจซักถามเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับงานที่ฝึก ซึ่งจะมีผลต่อการสำเร็จของงานและการได้งานทำ ตลอดจน การรู้จักแหล่งข้อมูลการสมัครงาน เช่น การได้รับการติดต่อจากเพื่อน ญาติพี่น้อง หรือบุคคลที่รู้จักมักคุ้น จากครูผู้สอน จากป้ายประกาศการรับสมัครงาน สำนักงานจัดหางานจังหวัด สำนักงานจัดหางานอำเภอทั่วประเทศ ประกาศทางสื่อมวลชนในประเภทต่างๆ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไปมีดังนี้

2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางการจัดการเรียนการสอน และสร้างเครือข่ายในการพัฒนาฝีมือแรงงานเพื่อส่งเสริมการมีงานทำ

2.2 ควรศึกษาและพัฒนาหลักสูตรการฝึกอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน